



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Practicus De Casibus Summo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionum Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput IV. De inualido usu, & abusu Sacramentorum, & Sacrarum rerum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput IV.

De inualido usu & a-
busu Sacramentorum
& Sacrorum.

Synopsis.

- I. Celebratio prohibita, ratione loci,
persona & vestium.
- II. Celebratio non ordinati.
- III. Revelatio Confessionis.
- IV. Reordinatio, Rebaptizatio, Recon-
firmatio.
- V. suscep. in Ordinum ab alieno Epi-
scopo.
- VI. Susceptio Ordinum in censuris, &
tempore indebito.
- VII. Baptizatio, & susceptio propria
prolis.
- VIII. Abusus Sacramentorum, &
Sacrorum.

I. Ad

I. Ad Sacrificium Missæ licitè peragendum, requiritur [A] altare lapideum (siue sit stabile siue mobile) chrismatis vnctione ab Episcopo consecratum: neq; vllò priuilegio sine speciali Pontificis concessione licita est celebratio sine huiusmodi altari, & locus in quo celebratur, sit sacer & non Interdicto suppositus, in quo non prohibeantur diuina officia: licèt tamen tempore Interdicti submissâ voce, ianuis clausis, interdictis, excommunicatis exclusis, campanis non pulsatis, festiuitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, Assumptionis B. M. *Iuxta Cap. Alma Mater. de sent. excom in 6. uti supra fufius est ostensum* Ex praxi etiam constat vsum portatilis probari debere ab Episcopo [A] Quo semel adprobato, & obtento Mendicantes, & cum iisdem communicantes [B] vbiq; in loco honesto

præsertim tunc, cum Ecclesia consecrata adiri nequeat commode v. g. in Acidulis, vbi ad duas plus minusuè horas dissidet Ecclesia, licitè vel Abbas vel alius priuilegiatus citrà scandalum, & præiudiciũ Ecclesiæ Parochialis vtitur, non obstante Conc. Trid. sess. 22. in Decreto. de obseruandis & euitandis in celebratione Missæ. Præterea necessariae sunt vestes sacræ siue benedictæ, scilicet amictus, alba, cingulum, stola, manipulus, & casula C. & mortaliter quis peccat si aliquid horum (citrà ignorantiam, aut aduertentiam) omittat. In necessitate tamèn liceret pro cingulo vti stola D. Præterea altare ad minimum duplici mappâ lineâ vel vna duplicatâ cum corporali lineo ab Episcopo, vel Abbate consecrato, & decentius quidem non tamèn necessarium est triplex linum præter ipsum Corporale.

rale insterni E. Denique vniuersalis consuetudo ab Apostolis introducta obtinuit propter reuerentiam tanti Sacramenti, vt soli (extra mortis periculum aut graue scandalum) ieiuni celebrent, ac communicent, id est, qui post mediam noctem nihil omnino per modum cibi, aut potus insumpserunt F.

[A] *ex cummuni DD. & praxi Ecclesie, Rubricis S. 10. de defectibus in ipso Ministerio [B] Roder. t. 2. q. 75. a. 1. & 3. Con: in q. 83. a. 3. dub. 1. n. 226. aiens, & si priuilegia, quae olim habebant Mendicantes per Con. Trid. reuocentur, plurimis tamen à Pontifice denuo cenceſſa fuisse, & sic per viam communicationis, aliis [C] moraliter non potest accidere casus vbi liceat sine omnibus vestibus celebrare, & ne quidem sub metu mortis ex*
Caies.

Caiet. 13. q. 69. a. 4. Coning. cit.
 dub. 3. a. 3. fieret enim in con-
 temptum hæc coactio, quæ sine
 mortali nõ impleretur [D] Coning.
 a. 3. dub. 3. n. 250. qui non au-
 det condemnare peccati mortalis
 celebrantem sine cingulo die festo,
 quando totus populus deberet sa-
 cro carere. [E] Sylvester. V. Missa.
 1. n. 2. cum communi: requiritur
 etiam lumen accensum in unâ ad
 minimum eâq; cerea candelâ, (aliâ
 enim uti quàm cereâ non tam mi-
 nus decet, quàm sit contra consue-
 tudinem Ecclesiæ) si duæ iuxta
 consuetudinem Ecclesiæ accendi
 nequeant. Patet ex Cap. ult. de
 Celebratione Missarum, in quo in-
 ter gravissimos excessus ponitur ce-
 lebratio Missæ sine igne. Præterea
 Nau. Cap. 5 n. 84. cum Com-
 muni docet esse peccatum mortale
 sine libro in quo saltem totus Ca-
 non non sit descriptus, celebrare
 ad

ad graue in commodum euitan-
dum v. g. si quis distractus nescires
quid dicendū, agendum uè occur-
reret, tunc aliqua omittenda es-
sent &c. F. Rubricæ Generales. S.
10. sup. Gratianus Can. 54. li-
quidò dist. 2. ex S. Aug in l. Resp.
ad Ianuarium. c. 6. ait. Placuit
Spiritui sancto ut in honorem tan-
ti Sacramenti in os Christiani prius
Dominicum corpus intraret quàm
ceteri cibi, ut probabilius etiam
censeatur sacerdotem non ieiunium
debere potius moribundum sine
viatico relinquere, quàm celebra-
re. Coning. cit. q. 80. a. 8. n. 56.
nisi aliàs graue scandalum orire-
tur. Ea propter sedulo adtendant
Parochi, nè per ipsorum negligen-
tiam unquam consecratæ desint
hostiæ, nè moribundi ad Commu-
nionem tunc sub peccato mortali
obligati viatico tam necessario
quàm salutari primum. Potest
verò

verò Sacerdos non ieiunus communicare quando loco vini aquam consecrauit, & sumptam totam reddere non potuit. Plura in Rubricis cit. Et licet in ablatione oris, aut prægustatione humoris quem statim reuomit, parum quid per imprudentiam deglutiatur, modo non sit notabilis quantitas (etiam contra mentem) communio, aut celebratio potest peragi. Præterea licitum est Parocho hoc præsertim pestis tempore Angelicam, & id genus radices ad noxium aërem depellendum ori imponere, dentibus conterere, dummodo nihil deglutiatur, non tamen caret periculo pillulas ex saccharo, aut quid simile, quod facile liquescit, sumere.

II. Non ordinatum facere Sacrificium esse grauissimum scelus [A] ob Idololatriæ periculū, vilem de S. Eucharistiæ Sacramento existimatio-

stimationem, alieni in re grauissima usurpationem officii, constat ex Clemente 8. [B] qui eos mandat, qui ad Ordinem Presbyteratus non sunt promoti, & tamen usurpant Missarum celebrationem (& Sacramentum pœnitentiæ ministrant) tanquam grauissime committentes, à Iudicibus SS. inquisitionis & locorum Ordinariis, veluti Ecclesiæ misericordiæ indignos à foro Ecclesiastico abiectos, & ab Ordinibus, si quos habuerint, ritè degradatos, Curiae seculari pœnis meritis plectendos tradi. Et ad cuiusque Ordinis Collationem requiri certam consecrationem seu ordinationem, constat ex praxi. Et si quis diuinum officium aut Ordinem, quem non habet, solemniter, seriò, & cum graui culpa exerceat, meritò ab Ecclesia abiiciatur. & Irregularis fiat.

[A] 1. 5.

[A] l. 5. Decret. tit. 24. de Clerico non ordinato ministrante. Coning. d. 18. de Irregularitate dub. 6. n. 45. Sic Laicus canens Epistolam, aut Religiosus Passionem sine Manipulo & Stola etiam in Dalmatica, non peccat, nec Irregularis efficitur. [B] Confit. Etsi alias.

III. Reuelatio Confessionis est contra sigillum, id est, obligationem seruandi rem aliquam secretam, quod ex omni & sola Sacramentali Confessione respectu absolutionis obtinenda oritur. [A] Cuius tanta vis est, vt ob nullum omnino quantumcunque graue damnum euitandum, vilo vnquam euentu inuito poenitente liceat aliqua, quae sub sigillum cadunt, reuelare, tam de venialibus in specie quam de mortalibus in genere, aut poenitens regi voluit (idem de ipso poenitente, astante, aut verba intelligente) tacere quod

quod Confessor rectum vult, siue
absoluatur poenitens siue non, siue
moriatur, siue viuat, semper obli-
gat sigillum.

[A] *Ex institutione Christi & com-
muni sensu Ecclesie. Coning. d. 9.
dub. 1. non tamen est frangere
sigillum in genere mouere Superio-
rem alicuius congregationis de pec-
cato, quod ex Confessione rosti,
committi solitum, ut provideat, &
auertat occasiones, dummodo ali-
quis in particulari non prodatur,
aut nullum periculum sit reum de
delicto per talem denuntiationem
posse deprehendi.*

IX. Tria sunt omninò Sacra-
menta, quæ semel ritè collata, &
suscepta sine graui peccato, & ir-
reuerentiâ reperi amplius non
possunt ob characterem (tanquam
spirituale signum, & indelebile)
quem imprimunt, adeòq; tam col-
latores, quam susceptores iterati
Baptisimi

Baptismi, Confirmationis, Ordinationis scienter collati grauiter peccant.

Est de fide ex multis Conciliis. *Vide s. Th. in. 3. p. q. 66. a. 9.* Post prudens verò dubium (non scrupulos, aut leues dubitationes, suspensiones) de valore Baptismi v. g. in necessitate baptizatus infans à foemina (de qua graues causæ dubitandi an consueta forma fuerit vsa) debet baptizans sub conditione ore, vel mente exprimenda infanculum baptizare. Et sic proportionaliter de reliquis Sacramentis, quæ ex institutione Christi sunt initerabilia.

V. Sicuti sententia lata à non iudice irrita est, ita de facto ordinatio ab alieno Episcopo collata, qui ius ordinandi non habet, irrita censetur in ordine ad legitimam eius executionem, seu
vsum.

vsus, [A] tamen si ille qui Ordines Minores ab alterius Diæcesis Episcopo sine proprii Ordinarii licentia, aut litteris dimissoriis accipit grauiter peccet, non tamen suspenditur, vt exercendo Ordines Irregularitatem contrahat, tamen tali est vsus interdicens [B] si ergo ille qui Minores accipit, quantò magis qui Maiores,

[A] *Cap. Si quis ausus. dist. 71.*

[B] *Cap. Quod translatione 1. Decret. tit. 11. de Temporibus Ordinandorum. Exempti à quocunque Episcopo ordinari possunt sine Dimissoriis Ordinarii v. g. in cuius Diæcesi degunt; atque à suis Prælati jurisdictione quasi Episcopali gaudentibus Primam Tonsuram, & Quatuor Minores in Cœnobio accipere.*

VI Susceptio SS. Ordinum 1.
Impediri potest propter Censuras Eccle-

Ecclesiasticas, quia Ordinandus
 est subiectus excommunicationi,
 vel irregularis ex defectu corpo-
 ris, lenitatis, aut delicti v. g. pro-
 pter homicidium, mutilationem,
 aut aliâs per iudicem, aut de iure à
 susceptione Ordinum suspensus.
 2. quia furtivè accipiuntur, sine
 ptemisso examine, ad probatione
 Episcopi, vel quod alium suo loco
 in examine supposuerit, & sic se
 examinarum simulat, & obtrudit
 quasi ille aliter esset, & efficitur ir-
 regularis saltem quoad ascensum
 ad altiores Ordines, *iuxta Cap. Ve-
 niens. l. 5. tit. 30. de eo qui furtivè Or-
 dinem accipit.* 3. ratione temporis,
 si nimirum extra statuta ab Eccle-
 sia tempora sine dispensatione ac-
 cipiuntur: Et si Mendicantes pos-
 sint extra statuta tempora ordina-
 ri in die v. g. Dominica qualibet,
 aut Festo Semiduplici. *Rot. Tom. 4.
 q. 23. a. 5.* non est sermo de prima
 tonsurâ

tonsuræ quæ quouis die conferri potest, nec de Minoribus ordinibus, quia & isti extra communes ordinationes quouis die Dominico, aut Festo conferri possunt, modo non multi simul ordinentur. 4. ratione saltus, quia ex Ecclesiæ dispositione, & institutione constat esse subordinationem inter SS. Ordines, vt superior ante inferiorem conferri non possit nec debeat, & qui sic ordinatur, suspenditur ab exercitio Ordinis per saltum suscepti, donec per Episcopi dispensationem Ordinem intermissum accipiat, atque in vtroq; ministrare permittatur. 5. ratione ætatis, quia nullus ad Subdiaconatum ante 22. neq; ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 24. (non completos, sed solum ceptos annos intellige) ætatis annum est promouendus. Aetas ad Tonsuram & Minores relin-

relin-

relinquitur iudicio Ordinarii definienda, dummodo seruetur Constitutio Bonifacii 8. in Cap. Nullus de temporibus Ordinandorum in 6. ut nullus infanti minori septem annis Consuram, & Ordines Minores, qui saltem linguam non intelligat latinam. conferat. Constat ex praxi. Vide Con. Trid. sess. 13. c. 4. & sess. 23. Cap. 12. de reform. Nau. c. 27. n. 155. Laymann. l. 5. tr. 9. c. 7.

VII. Parens extra urgentem necessitatem propriam prolem licite nec baptizare, nec patrinum agere potest, absq; peccato mortali, quod usurpet in re graui officium alienum, & contrahit cognationem spiritualē cum sua coniuge, quæ usum matrimonii impedit, tamen si debitum innocenti parti reddere teneatur. Et negari non potest, quin per usum illicitū Matrimonii huius violatā cognatione spirituali, quædam deformitas contrahatur

trahatur (siuè iam sit adincestum, siuè melius, ad sacrilegium reducenda) quod ortū ex baptismi Sacramento habeat, & si aliqui putent nullum impedimentū conjugalis vsus sequi. In necessitate sicut baptizando, suscipiendo, non peccat, ità nec contrahit cognationem propter iuris dispositionem.

Laymann, cit. c. 10 n. 7.

VIII Sacramenta, & sacras res sanctè tractanda, & habenda, vel ipse instinctus naturæ docet, vt penitus horū abusus sit abominabilis, si nimirum in alium finē à ministro detorqueatur, quā Christus Seruator instituerit, & Ecclesia Catholica docuerit. Hinc quā reuerentiâ sint Sacramenta habenda, rudis vulgus edocendus est, superstiosas nimirum praxes de sale, aqua lustrali, baptismo, cereo paschali, tanquā ab Ecclesia seuerè prohibitas, quibus frequenter abutitur,

Item

Item exigere. v. g. Missæ Sacrificium ad illicitam furis reuelationem, schedulas vulgò Passauientes clàm altari imponere, vt super illas Missæ sacrificium terciò peragatur, & id genus superstitiosa, & ab ipso Dæmone extremo Sacramentorum, & sacrarum rerum hoste, in contemptum inuenta: vt tacenda sit illa summa iniuria venerabili Sacramento illata, quando sacrilegè ad veneficia seu maleficia vsurpatur.

*Vide Delr. t. 2. Disqui. Mag. l. 3.
p. 1. q. 7. f. l. S. Decimum.*

Non tamen carpendum est hic prudentum medicorum catholicorum consilium, cum (quando naturalia medicamenta nihil operantur) & sit suspicio maleficii, ex sale benedicto, aqua baptismali, lustrali, cereo paschali, aut ex aliis benedictis herbis emplastrum conficiunt, vt nimirum per
adplia

adplicationem rerum benedictarum maleficia, quibus permittente Deo Sagæ mortales morbis quandoque gravissimis afficiunt, solvantur, ac impediatur nocumentum cum pacto tacito Dæmonis illatum.



I Caput